

Konferencja „Czy prawa nabyte są naruszalne? Sytuacja mundurowych po latach walki o emeryturę”

<https://www.senat.gov.pl/aktualnoscilista/art,15234,konferencja-czy-prawa-nabyte-sa-naruszalne-sytuacja-mundurowych-po-latach-walki-o-emeryture.html>

19.12.2022 r.

Fot. Tomasz Paczos, Kancelaria Senatu

„W demokratycznym państwie nie ma miejsca na odpowiedzialność zbiorową, a każdy obywatel ma prawo do niezależnego, bezstronnego, niezawisłego sądu. Każdy, kto wypracował świadczenie emerytalne musi mieć pewność, że otrzyma je w pełnej wysokości. System emerytalny nie może być instrumentem wymierzania kary. Deklarujemy, że zrobimy wszystko, by cofnąć skutki ustawy z 16 grudnia 2016 r., odbierającej emerytom mundurowym należne im świadczenia” – taką deklarację podpisały: PO, Polska 2050, Nowa Lewica, PSL, Nowoczesna, Inicjatywa Polska, Zieloni, Unia Pracy, PPS i Stowarzyszenie Lewicy Demokratycznej podczas konferencji „Czy prawa nabyte są naruszalne?”

Sytuacja mundurowych po latach walki o emeryturę”, zorganizowanej w Senacie, 19 grudnia 2022 r., z inicjatywy wicemarszałkini Senatu Gabrieli Morawskiej-Staneckiej. Obecni na konferencji przedstawiciele partii opozycyjnych zapewniali, że jeśli wygrają w przyszłorocznych wyborach parlamentarnych, to problem emerytur mundurowych zostanie rozwiązany.

Otwierając konferencję, wicemarszałkini Gabriela Morawska-Stanecka podkreśliła, że jest to już trzecie spotkanie poświęcone ustawie o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin z 2016 r., która obniżyła emerytury i renty byłym funkcjonariuszom PRL.

Przypomniała, że nielegalna, jej zdaniem, ustawa z 2016 r. dotknęła 50 tys. emerytów i ich rodzin. Ponad 23 tys. osób odwołało się do sądu od decyzji o obniżce. Jak poinformowała, obecnie w sądzie pierwszej instancji zapadło 8,5 tys. pozytywnych dla wnioskodawców wyroków, ponad 3,5 tys. jest już prawomocnych. Wicemarszałkini wskazała też na nadal nie rozwiązane problemy – należne świadczenia są wypłacane bez odsetek i jednorazowo, co wiąże się z wyższym podatkiem.

„Skutki ustawy z 2016 r. są tragiczne (...) Nazywamy ją zbrodnią parlamentarną, bo w wyniku tej ustawy mamy stwierdzone 63 zgony” – mówił poseł Andrzej Rozenek.

Andrzej Milczanowski, szef Urzędu Ochrony Państwa w latach 1990–92, potwierdził, że w 1990 r. osobiście zapewniał funkcjonariuszy służb specjalnych PRL, którzy poddali się weryfikacji, że ich emerytury będą stabilne. „Polsce potrzebni byli fachowcy i należało wtedy skorzystać z profesjonalnych służb” – podkreślił.

Jak dodał, gdyby nie zagwarantowano uprawnień emerytalnych takich, jakie dawała ustawa z 1959 r., to znaczna część doświadczonej i wyszkolonej kadry nie znalazłaby się w UOP. Andrzej Milczanowski zwrócił uwagę, że w Niemczech w latach 2004–05 usunięto ograniczenia dotyczące wysokości emerytur i rent funkcjonariuszy policji politycznej, w Polsce zaś zaostorzono je.

„Nie ulega wątpliwości, że ci, którzy podjęli służbę po 1990 r., zostali przez państwo polskie oszukani i ciężko skrzywdzeni. To budzi mój sprzeciw” – mówił były szef UOP. „Będę nadal walczył z tą krzywdą. Będę walczył o przywrócenie należnych im emerytur i rent” – zapewnił. Przypomniął, że pierwsza niekorzystna nowelizacja dla służb mundurowych dotycząca wysokości emerytur została uchwalona w 2009 r., czyli 19 lat po weryfikacji funkcjonariuszy. Zwrócił też uwagę, że ustawa z 2016 r. ignoruje wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 2010 r., w którym stwierdzono, iż funkcjonariusze zatrudnieni przed 31 lipca 1990 r. będą traktowani równorzędnie z zatrudnionymi po tej dacie. Odniósł się również do decyzji niektórych sądów apelacyjnych, w tym w Szczecinie, w postępowaniach w sprawie odwołań od decyzji Zakładu Emerytalno-Rentowego MSWiA. Jak podkreślił, nie uwzględniają one uchwały Sądu Najwyższego z 2020 r., który stwierdził, że zawarte w ustawie kryterium służby na rzecz totalitarnego państwa powinno być oceniane na podstawie wszystkich okoliczności sprawy, w tym także na podstawie indywidualnych czynów i ich weryfikacji pod kątem naruszenia podstawowych praw i wolności człowieka.

O roli polskiego wywiadu w czasach transformacji w 1989 r., współpracy z CIA, akcjach „Most” czy „Samum” mówili gen. Henryk Jasik, były szef zarządu wywiadu UOP i płk Krzysztof Smoleński. „Czuliśmy się w obowiązku służyć Polsce, wspierać wszystkie korzystne dla niej działania” – podkreślił gen. Henryk Jasik. „Wywiad to nie służba partyjna, ale państwowa” – ocenił płk Krzysztof Smoleński. Swoimi doświadczeniami w staraniach o uzyskanie pełnowymiarowej emerytury podzieliły się z uczestnikami konferencji były funkcjonariuszki Policji Grażyna Biskupska i Grażyna Piotrowicz, która prowadzi tzw. białą księgę zgonów spowodowanych obniżką emerytury.